

College van Burgemeester en Wethouders van
Gemeente Wijchen
t.a.v. Louis Nieboer

Geachte meneer Nieboer,

In het Planoverleg van 6 december 2022 heeft een bespreking plaatsgevonden over de plannen voor de plaatsing van een carillon te Wijchen. Naar aanleiding hiervan melden wij u graag het volgende:

Gemeente Wijchen, Kasteellaan 9, Wijchen, monumentnr: 39629

i.a.v. Louis Nieboer en Nicoline Beck (gemeente), Rob Netten, Paul Kokke (Stichting Vrienden van het Wijchens Carillon), Jos Slagers en Corné Savelkoul (werkgroep Carillon), Leon de Jonge (provincie Gelderland), Daan Wolthuis (RCE), Werner Weijkamp (monumentencommissie Wijchen/GG), Martin van Bleek (vz/GG) en Lotte Schuitemaker (sec/GG)

Realiseren van carillon in centrum Wijchen

Informatie

Vanuit de Stichting Vrienden van het Wijchens Carillon is het initiatief ontstaan om een carillon in Wijchen te plaatsen. Dit gebeurt in het kader van de herinrichting van het gebied tussen Wijchense Meer en het kasteel om meer mensen te trekken en het gebied te verlevendigen. Er zijn al een aantal onderzoeken uitgevoerd voor de plaatsing van het carillon in de kasteeltoren, waaronder ook een cultuurhistorisch onderzoek d.d. 30-06-2022 uitgevoerd door RAAP naar de impact van een carillon op de erfgoedwaarden van de kasteeltoren. Conclusie van dit onderzoek is dat plaatsing in de kasteeltoren mogelijk is, maar dat plaatsing in de kerktoeren vanuit het oogpunt van cultuurhistorie logischer zou zijn. Wel hangt het af van welke benadering je volgt, een meer behoudsgerichte of een meer ontwikkelingsgerichte. Bij een behoudsgerichte benadering zou de plaatsing in de kerktoeren uitdrukkelijk opnieuw onderzocht moeten worden.

Tijdens het planoverleg op 2 augustus 2022 heeft het plan al voorgelegen. Toen is er gesproken over de locatie van het carillon. Door de adviseurs werd gesteld dat de plaatsing van een carillon in de kasteeltoren niet ondenkbaar was, maar dat een duidelijke onderbouwing waarom het carillon per se in de kasteeltoren moet worden geïnstalleerd ontbrak. Hetgeen hier besproken wordt betreft wederom een bespreking omtrent de locatie van het carillon.

Reactie

De adviseurs begrijpen dat de wens om een carillon in Wijchen te plaatsen nog steeds aanwezig is en vinden dit positief. Ze tonen wederom waardering voor de onderzoeken die zijn uitgevoerd. De in het vorige overleg gevraagde onderbouwing waarom het carillon niet op een andere plek geplaatst kan worden ontbreekt echter nog steeds. Omdat er geen aanvullende onderzoeken zijn gedaan kunnen de adviseurs niet anders adviseren dan de vorige keer. Er ontbreekt nog relevante informatie vanuit cultuurhistorisch oogpunt (een zoektocht naar de Wijchense situatie en een bredere toelichting over de locatiekeuze) waardoor het advies van de vorige keer niet herzien kan worden.

Om over de plaatsing van een carillon in de kasteeltoren zorgvuldig te kunnen adviseren is er een breder cultuurhistorisch onderzoek nodig. Uit het rapport van RAAP blijkt dat plaatsing in de kasteeltoren niet ondenkbaar is, maar dat bij de situatie in Wijchen de plaatsing in de kerktoeren vanuit cultuurhistorisch oogpunt logischer is. Ook de optie voor een vrijstaande klokkentoren wordt besproken. Er dient gedegen onderzoek gedaan te worden naar de verschillende locaties. Er is momenteel bijvoorbeeld nog niet zorgvuldig genoeg gekeken naar de optie om een vrijstaande toren te bouwen. Ook is het onduidelijk waarom de kerktoeren vanuit cultuurhistorisch oogpunt is afgevalen. Waarom stellen de voorstanders dat de kasteeltoren de beste optie is?

Uiteindelijk ligt de beslissing bij de gemeente zelf. De adviesvraag die nu voor ligt vanuit de gemeente is de vraag hoe de adviseurs de plaatsing van het carillon in de kasteeltoren zien. Daaruit blijkt dat dit een keuzemogelijkheid is, maar uit het cultuurhistorisch onderzoek is gebleken dat andere locaties logischer zijn. Daarom moet er een nadere onderbouwing komen waarom er toch voor de kasteeltoren

gekozen wordt. Een onderbouwing waarom de kerktoren en andere mogelijkheden niet de juiste locaties zijn, kan dit vraagstuk oplossen. Het gemeentelijk bestuur kan er ook voor kiezen om de vraag aan de adviseurs anders te stellen. De gemeente kan er voor kiezen een aanvraag in te dienen voor de plaatsing van het carillon in de kasteeltoren. Dan wordt over specifiek die aanvraag geadviseerd en is de keuzemogelijkheid voor alternatieve locaties komen te vervallen. In het kader van een dergelijk adviesverzoek zal door de adviseurs heel specifiek worden geadviseerd over de (cultuurhistorische en bouwtechnische) gevolgen van de plaatsing van een carillon in de kasteeltoren.

Conclusie

De adviseurs zijn positief over het initiatief om een carillon in het centrum van Wijchen te plaatsen. De locatie blijft echter nog steeds een groot discussiepunt. Een carillon in de kasteeltoren is niet ondenkbaar, maar de adviseurs missen een duidelijke onderbouwing waarom de plaatsing van het carillon in de kasteeltoren vanuit cultuurhistorie de meest logische keuze zou zijn. Of er moet een aanvullend onderzoek komen naar de reden waarom de kasteeltoren de enige optie is, of er moet door de gemeente een definitieve aanvraag gedaan worden voor specifiek de plaatsing van het carillon in de kasteeltoren. De adviseurs zien een, op basis van bovenstaande opmerkingen, aangepast plan graag tegemoet.

Het bovenstaande betreft een verslag van de bespreking in het Planoverleg Cultuurhistorie Gelderland. De definitieve adviezen van de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed, Provincie Gelderland en het Gelders Genootschap worden verwoord via de advisering die volgt op de officiële adviesaanvraag van de gemeente.

Met vriendelijke groet,

Lotte Schuitemaker
Secretaris Planoverleg Cultuurhistorie Gelderland